

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2009. május 19.

OLASZ NYELV

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI ÉRETTSÉGI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

**OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS
MINISZTERIUM**

Figyelem!

A javító tanár egyértelmű jelekkel, piros tollal javít: a jó megoldásokat kipipálja; a nem elfogadható megoldásokat aláhúzza; a hiányzó megoldásokat hiányjellel jelöli.

Minden részfeladatra egy pont adható. Plusz pont vagy fél pont nem adható!

Olvasott szöveg értése**Compito 1**

A feladattal elérhető pontszám: 10

1	basterebbe	sarebbe sufficiente	6	recente	nuovissimo
2	ci sono	esistono	7	rende possibile	permette
3	si trova	c'è / è situata	8	meno economica	più cara
4	percorso	passeggiata	9	suggerisco	consiglio
5	è sorto	è nato	10	genere	tipo / sorta

Compito 2

A feladattal elérhető pontszám: 10

A:	15, 19
B:	–
C:	11, 14
D:	13, 17
E:	12, 16
F:	18, 20
G:	–

Compito 3

A feladattal elérhető pontszám: 10

21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
F	D	M	E	I	G	C	L	B	H

Nyelvhelyesség**Compito 1**

A feladattal elérhető pontszám: 8

- 1 della
- 2 con
- 3 a / ad / agli
- 4 all'
- 5 con
- 6 allo /nello
- 7 in
- 8 di

Compito 2

A feladattal elérhető pontszám: 5

- 9 siamo rimasti
 10 C'erano / c'erano
 11 conosceva
 12 Si è messa / si è messa
 13 era capitato

Compito 3

A feladattal elérhető pontszám: 11

- 14 A
 15 B
 16 A
 17 C
 18 C
 19 A
 20 B
 21 C
 22 B
 23 A
 24 C

Compito 4

A feladattal elérhető pontszám: 6

- 25 la
 26 la
 27 ci
 28 ne
 29 Si / si
 30 li

Hallott szöveg értése**Compito 1**

Elérhető pontszám: 8

1	2	3	4	5	6	7	8
D	I	H	G	B	E	F	C

A hangfelvételen hallható szöveg:

Libri in sintesi

Esempio: Aggiornati, ricchi di informazioni e piccoli segreti. Ti accompagneranno per il mondo alla scoperta della storia, dell'arte e dei monumenti.

(pausa di 5 secondi fra ogni riassunto)

Libro 1: Dal diritto civile all'amministrativo, dall'internazionale al processuale, l'opera raccoglie le migliori firme del Diritto italiano.

Libro 2: Troppi libri sul calcio (e orribili) ma questo spiega davvero, e con intelligenza, come funziona.

Libro 3: La commedia all'italiana della politica in ritratti al vetriolo.

Libro 4: Dodici storie d'amore per ascoltare il disagio di vivere in coppia.

Libro 5: Affascinante mondo degli insetti sociali che vivono sulla terra da oltre 110 milioni di anni, tanto da abitarla ovunque, fatta eccezione i poli.

Libro 6: Un documento sui cambiamenti che stanno modificando a velocità vertiginosa il nostro pianeta. Uno sguardo equilibrato, arricchito da mappe e immagini satellitari.

Libro 7: È una guida per viaggiatori curiosi e golosi. Una bussola che aiuta ad esplorare il Bel Paese in punta di forchetta, alla scoperta di nuovi sapori.

Libro 8: Ti spiega in tutta facilità come scattare, salvare, elaborare e stampare in grande stile. Tutti i segreti per ottenere il massimo da qualsiasi apparecchio.

Corriere della Sera Magazine, 06/2007

Compito 2

Elérhető pontszám: 8

9. Il professore correggeva tutto quello che Tiziano scriveva e gli dava voti in più.
leggeva
10. Tiziano è riuscito a fare tre delle quattro professioni che aveva sognato da ragazzo.
due
11. All'università ha fatto qualche anno di storia dell'arte: ha dato tre o quattro esami.
lettere moderne
12. A sua nonna dispiaceva tanto che Tiziano non avesse mai preso la laurea.
madre
13. Lo stipendio di un fumettaro è mediamente uguale a quello di un imbianchino.
impiegato di banca
14. Negli ultimi anni ai divertimenti tradizionali di Tiziano si sono aggiunti i giochi di società.
videogiochi
15. Sua moglie gli ha fatto moltissime critiche negative.
pochissime
16. Quest'anno va in vacanza, in campagna, vicino al confine francese.
svizzero

A hangfelvételen hallható szöveg:

Intervista a Tiziano Sclavi

È vero che il suo primo racconto venne pubblicato sul giornalino della scuola?

Era una rivista per le scuole, il cui animatore era il mio professore d'italiano al liceo. Questo professore è stato tra i primi a credere in me: leggeva tutto quello che scrivevo, mi dava dei voti in più proprio per queste cosette extrascolastiche.

Ha sempre voluto fare lo scrittore?

Da ragazzo non avevo dubbi, volevo fare lo scrittore, il fumettaro, il cantautore e il regista. Me ne sono andate bene due su quattro, non mi posso lamentare.

Che tipo di studi ha fatto?

Liceo classico e qualche anno di università. Lettere moderne. Ma già lavoravo e di studiare non avevo più voglia. Ho dato tre o quattro esami ma poi ho smesso definitivamente. Con grande dolore di mia madre, non ho preso mai una laurea.

Che consigli darebbe a un giovane che vuole diventare sceneggiatore di fumetti?

Gli direi che questa è una passione che risale all'infanzia, è il sogno di un bambino. Se anche per lui è così, benvenuto. Ma non spera di diventare ricco. Un fumettaro guadagna mediamente come un impiegato di banca.

(pausa)

Come passa il tempo libero?

Nei modi più diversi e normali: leggendo, guardando film, ascoltando musica. Negli ultimi anni ai divertimenti tradizionali si sono aggiunti i videogiochi.

Sua moglie è un'appassionata lettrice delle sue storie: le ha mai fatto qualche critica negativa?

Pochissime. Ma dato che le temo molto, ho pensato di coinvolgerla nel mio lavoro: ha già collaborato al soggetto di alcune storie, e ha capito com'è difficile questo mestiere.

Dove ama trascorrere le vacanze?

Da quando avevo diciotto anni non ero più andato in vacanza, e le estati me le passavo in casa, con l'aria condizionata, a scrivere, a leggere e a fare tutte le cose che facevo normalmente. Quest'anno, invece, per la prima volta vado davvero in vacanza, in campagna, quasi al confine svizzero, in una casa immersa in un grande bosco.

www.ubcfumetti.com

Compito 3

Elérhető pontszám: 8

	Vero	Falso
17.		X
18.	X	
19.	X	
20.		X
21.	X	
22.		X
23.	X	
24.	X	

A hangfelvételen hallható szöveg:

Io penso, dunque mento

Mentiamo tutti. C'è chi è più abile a confezionar bugie e chi si fa scoprire subito. Ma tutti noi, una o più volte al giorno, scegliamo d'ingannare gli altri. Per apparire più interessanti al prossimo, per evitare la punizione del genitore o l'ira del marito o della moglie. Si altera la verità, soprattutto, per conquistare un partner.

Una delle ricerche più interessanti riguarda i „primi appuntamenti”. Hanno scoperto che in quell'occasione mentono tutti, sia donne che uomini, con la stessa altissima percentuale. Quello che varia è il tipo di bugie raccontate per migliorare la propria immagine agli occhi degli altri. Gli uomini ingannano soprattutto sulle loro condizioni economiche, mentre le donne esaltano le proprie caratteristiche fisiche. Chiedi a un uomo il suo peso, e in genere ti dirà la verità. Ma di sicuro aggiungerà uno zero alla cifra del suo ultimo stipendio. La donna invece si racconterà molto più in forma e giovane di quel che è.

Le donne sono molto più brave dell'uomo a scoprire la falsità. Alla base di questo, c'è di nuovo una ragione evolutiva: la donna, che per molti secoli ha dovuto affidarsi a un uomo per ottenerne la protezione, si muove con molta più attenzione nella scelta del partner. La posta in gioco è molto alta: per lei è molto importante sapere quali sono le reali intenzioni dell'uomo che la corteggia e del possibile padre dei suoi figli.

(pausa)

Solo pochissime persone hanno la capacità di leggere i pensieri degli altri e poi mentire. Soltanto chi è in grado di riflettere sulla mente altrui può inventare una bugia credibile. I bambini, appena nati, non sanno mentire. Gli esseri umani devono aspettare almeno i due-tre anni per dire le prime bugie. Un dato è certo: a cinque anni, il 95% dei bambini sa dire il falso.

Le zone del cervello coinvolte sarebbero comparse nell'essere umano soltanto negli ultimi 200.000 anni. Prima dell'uomo di Neanderthal nessuno conosceva la menzogna. Poi il sistema sociale si è trasformato in qualcosa di sempre più fluido ed essere disonesti è diventata una necessità di sopravvivenza. Quelli che mentono, nella lotta per la sopravvivenza, sconfiggono rapidamente quelli che dicono la verità.

Corriere della Sera Magazine, 25/10/2007

Átváltási útmutató a hallott szöveg értése feladathoz

Elért pont	Vizsgapont
24	30
23	29
22	27
21	26
20	25
19	24
18	22
17	21
16	20
15	19
14	17
13	16
12	15
11	14
10	12
9	11
8	10
7	9
6	7
5	6
4	5
3	4
2	2
1	1
0	0

Az íráskészség értékelése

Első feladat

Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról

Értékelési szempontok	Pontszám
Tartalom és a szöveg hosszúsága	4 pont
Szókincs, kifejezésmód	3 pont
Nyelvhelyesség, helyesírás	4 pont
Íráskép	1 pont
Összesen	12 pont

Amennyiben a dolgozat a Tartalom és a szöveg hosszúsága szempont alapján 0 pont, akkor nem értékelhető a többi szempontok alapján sem, azaz az összpontszám is 0.

Az értékelési szempontok kifejtése

Tartalom és a szöveg hosszúsága

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó hogyan valósította meg a kommunikációs célt; hány irányító szempontra tért ki, és milyen mélységben tárgyalta őket; megfelelő hosszúságú szöveget hozott-e létre.

Szókincs, kifejezésmód

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által használt szókincs megfelel-e a témának, a szituációnak és a közlési szándéknak; hogy a szóhasználat az emelt szintnek megfelelő igényességet és változatosságot mutat-e.

Nyelvhelyesség, helyesírás

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg megfelel-e a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak; hogy a mondatszerkezetek és a nyelvtani struktúrák tekintetében mennyire igényes a szöveg nyelvhasználata.

Íráskép

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy milyen a szöveg írásképe, mennyire olvasható; a törlések és javítások mennyiben zavarják a szöveg áttekinthetőségét.

Értékelési skála (emelt szint, első feladat)

Tartalom és a szöveg hosszúsága

4–3 pont	2 pont	1 pont	0 pont
A vizsgázó tökéletesen megvalósította a kommunikációs célokat. Valamennyi irányító szempontot megfelelően dolgozta ki. A szöveg terjedelme 120-150 szó között van.	A vizsgázó többnyire megvalósította a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet vagy kettőt megfelelően dolgozott ki, a többit csak részben. A szöveg terjedelme legalább 100, de nem több, mint 170 szó.	A vizsgázó részben valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet megfelelően dolgozott ki, ezen kívül még egyet részben, a többit egyáltalán nem; illetve valamennyi irányító szempontot csak részben. A szöveg terjedelme legalább 80, de nem több, mint 190 szó.	A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet sem dolgozott ki megfelelően, csak egyet vagy kettőt részben, és van olyan is, amelyet egyáltalán nem. A szöveg terjedelme nem éri el a 80 szót, vagy meghaladja a 190 szót.

Szókincs, kifejezésmód

3 pont	2 pont	1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, választékos szókincs, igényes nyelvhasználat jellemzi.	A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, viszonylag bő szókincs jellemzi. A vizsgázó törekszik az igényes nyelvhasználatra. A szóhasználat csak néhány helyen nem megfelelő, ez azonban nem nehezíti jelentősen a megértést.	A szöveget kevésbé változatos szókincs és a szinthez képest egyszerűbb nyelvhasználat jellemzi. A vizsgázó nem törekszik igényes nyelvhasználatra. Sok a szóismétlés, több helyen nem megfelelő a szóhasználat, ami esetenként nehezíti a megértést is.	A szövegben felhasznált szókincs szegényes, a nyelvhasználat igénytelen. A nem megfelelő szóhasználat több helyen nehezíti a megértést.

Nyelvhelyesség, helyesírás

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A szöveget igényes nyelvhasználat jellemzi, a vizsgázó változatos és igényes nyelvtani szerkezeteket használ, mondat szerkesztése is igényes. A szöveg hibátlan, vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hiba található benne.	A vizsgázó törekszik igényes nyelvtani szerkezetek használatára és az igényes mondat szerkesztésre. A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hiba vagy egy-két, a szöveg megértését nehezítő hiba található.	A vizsgázó egyszerű nyelvtani szerkezeteket használ, és nem törekszik igényes mondat szerkesztésre. A szövegben sok, a szöveg megértését nem befolyásoló, vagy néhány, a szöveg megértését nehezítő hiba található.	A szöveget nem a szintnek megfelelő, túlságosan egyszerű nyelvtani szerkezetek és igénytelen mondat szerkesztés jellemzi. A szövegben sok a szöveg megértését nem befolyásoló és több, a szöveg megértését nehezítő hiba.

Íráskép

1 pont	0 pont
Olvasható kézírás, áttekinthető törlések és javítások.	Olvashatatlan kézírás és/vagy áttekinthetetlen törlések és javítások.

Második feladat

Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról

Értékelési szempontok	Pontszám
Tartalom és a szöveg hosszúsága	5 pont
Szövegalkotás	2 pont
Szókincs, kifejezésmód	5 pont
Nyelvhelyesség, helyesírás	5 pont
Íráskép	1 pont
Összesen	18 pont

Amennyiben a dolgozat a Tartalom és a szöveg hosszúsága szempont alapján 0 pont, akkor nem értékelhető a többi szempontok alapján sem, azaz az összpontszám is 0.

Az értékelési szempontok kifejtése

Tartalom és a szöveg hosszúsága

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó hogyan valósította meg a kommunikációs célt; hány irányító szempontra tért ki, milyen mélységben tárgyalta őket, mennyire sikerült a témát tágabb kontextusba helyezni és érvekkel alátámasztania véleményét; megfelelő hosszúságú szöveget hozott-e létre.

Szövegalkotás

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy logikus-e az irányító szempontok, az ezekhez kapcsolódó gondolatok és a vizsgázó véleményét alátámasztó érvek elrendezése; megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e bevezetés és befejezés; hogy a vizsgázó hogyan alkalmazza a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit.

Szókincs, kifejezésmód

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által használt szókincs megfelel-e a témának, a szituációnak és a közlési szándéknak; hogy a szóhasználat az emelt szintnek megfelelő igényességet és változatosságot mutat-e.

Nyelvhelyesség, helyesírás

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg megfelel-e a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak; hogy a mondszerkezetek és a nyelvtani struktúrák tekintetében mennyire igényes a szöveg nyelvhasználata.

Íráskép

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy milyen a szöveg írásképe, mennyire olvasható; a törlések és javítások mennyiben zavarják a szöveg áttekinthetőségét.

Értékelési skála (emelt szint, második feladat)

Tartalom és szöveg hosszúsága

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
<p>A vizsgázó tökéletesen megvalósította a kommunikációs célokat.</p> <p>Valamennyi irányító szempontot megfelelően kidolgozta.</p> <p>A szöveg terjedelme 200-250 szó között van.</p>	<p>A vizsgázó többnyire megvalósította a kommunikációs célokat.</p> <p>Az irányító szempontok közül kettőt vagy hármat megfelelően dolgozott ki, a többi csak részben vagy egyáltalán nem, illetve egy irányító szempontot megfelelően, az összes többi csak részben.</p> <p>A szöveg terjedelme legalább 160, de nem több, mint 290 szó.</p>	<p>A vizsgázó részben megvalósította meg a kommunikációs célokat.</p> <p>Az irányító szempontok közül egyet megfelelően dolgozott ki, ezen kívül még egyet részben, a többi egyáltalán nem, illetve valamennyi irányító szempontot csak részben.</p> <p>A szöveg terjedelme 120 szó fölött vagy 330 szó alatt van.</p>	<p>A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célokat.</p> <p>Az irányító szempontok közül egyet sem dolgozott ki megfelelően.</p> <p>A szöveg terjedelme nem éri el a 120 szót, vagy meghaladja a 330 szót.</p>

Szövegalkotás

2 pont	1 pont	0 pont
<p>A szöveg felépítése, az irányító szempontok és az ezekhez kapcsolódó gondolatok, érvek elrendezése logikus.</p> <p>A vizsgázó megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit, koherens szöveget hoz létre.</p> <p>A szöveg formai tagolása megfelelő.</p>	<p>A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű, sok a gondolatismétlés.</p> <p>A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz. Amennyiben a szöveg formailag nem megfelelően tagolt, az alacsonyabb pontszámot kell adni.</p>	<p>A mondanivaló nem logikus elrendezésű, a gondolatok esetlegesen követik egymást.</p> <p>A szöveg tagolatlan és áttekinthetetlen, túlnyomórészt összefüggéstelen mondatokból áll.</p>

Szókincs, kifejezés mód

5–4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
<p>A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő választékos szókincs, igényes nyelvhasználat jellemzi.</p>	<p>A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, viszonylag bő szókincs jellemzi. A vizsgázó törekszik az igényes nyelvhasználatra. A szóhasználat csak néhány helyen nem megfelelő, ez azonban nem nehezíti jelentősen a megértést.</p>	<p>A szöveget kevésbé változatos szókincs és a szinthez képest egyszerűbb nyelvhasználat jellemzi. A vizsgázó nem törekszik igényes nyelvhasználatra. Sok a szóismétlés, több helyen nem megfelelő a szóhasználat, ami esetenként nehezíti a megértést is.</p>	<p>A szövegben felhasznált szókincs szegényes, a nyelvhasználat igénytelen. A nem megfelelő szóhasználat több helyen nehezíti a megértést.</p>

Nyelvhelyesség, helyesírás

5–4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A szöveget igényes nyelvhasználat jellemzi, a vizsgázó változatos és igényes nyelvtani szerkezeteket használ, mondatszerkesztése is igényes. A szöveg hibátlan vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattani, alak- tani, helyesírási) hiba található benne.	A vizsgázó törekszik igényes nyelvtani szerkezetek használatára, az igényes mondatszerkesztésre. A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattani, alak- tani, helyesírási) hiba vagy egy-két, a szöveg megértését nehezítő hiba található.	A vizsgázó egyszerű nyelvtani szerkezeteket használ, nem törekszik igényes mondatszerkesztésre. A szövegben sok, a szöveg megértését nem befolyásoló vagy néhány, a szöveg megértését nehezítő hiba található.	A szöveget nem a szintnek megfelelő, túlságosan egyszerű nyelvtani szerkezetek és igénytelen mondatszerkesztés jellemzi. A szövegben sok a szöveg megértését nem befolyásoló és több, a szöveg megértését nehezítő hiba.

Íráskép

1 pont	0 pont
Olvasható kézírás, áttekinthető törlések és javítások.	Olvashatatlan kézírás és/vagy áttekinthetetlen törlések és javítások.